

ارزیابی ارقام برنج از لحاظ مقاومت به سرما

احمد ولیزاده - مجید ستاری - محمدتقی کربلائی - سیدصادق حسینی -
منصور بهرامی - محمدنوروزی - غلامعباس کیانوش

گزارش نتایج ارزیابی

نقش بسیار مهم برنج در چرخه غذایی مردم کشور از یکطرف و کاهش و کمبود این محصول در داخل از طرف دیگر الزاماً کشور ما را بعنوان یکی از بزرگترین واردکنندگان برنج در دنیا در آورده است. بهمین خاطر تنها در دشت و جلگه بلکه در مناطق سردسیر نیمه کوهستانی و کوهستانی و در نوار ساحلی (حاشیه) رودخانه ها نیز روستائیان و کشاورزان عزیز اقدام به کشت گیاه برنج جهت تأمین غذای خود و مردم کشورشان می نمایند.

ارقامی که در مناطق کوهستانی کشت می شوند اکثراً "از ارقام دانه گرد با عملکرد پائین بوده که از کیفیت و بازارپسندی مطلوبی برخوردار نمی باشند و بیشتر آنها از ارقام دیررس که در بعضی از سالها بدلیل فرارسیدن سرمای زودرس پاییزی، گرده افشانی و نهایتاً دانه بندی آنها دچار اختلال می گردد و موجب پوکی دانه ها و کاهش شدید عملکرد خواهند شد. با توجه به تلاش و زحمتهای فراوانی که کشاورزان عزیز متحمل و هزینه های گزافی را که متقبل می شوند بهتر است رقمی بکارند که زودرس، دانه متوسط دارای عملکرد بالا و بازارپسندی مناسب و در نهایت درآمدی متناسب با زحمات انجام شده برای کشاورزان حاصل شده باشد.

در راستای این هدف مهم، طرح بررسی و مقایسه عملکرد ارقام مختلف برنج در مناطق سردسیر استان مازندران، ساری (کیاسر) و بابل (فیروزجاه) به اجراء درآمده است. این بررسی از سال ۱۳۷۲ بمدت ۲ سال انجام شد، در این طرح ۵ رقم خارجی به همراه یک رقم گرده محلی رایج در منطقه کیاسر بنام کرچائی بعنوان شاهد مورد استفاده قرار گرفته است.

نتایج نشان داد که بهترطن رقم، رقم رایب (Ribe) با متوسط عملکرد ۴۹۰۵ کیلوگرم در هکتار نسبت به رقمهای بومی و سایر رقمها و شاهد برتری چشمگیری را داشته است. از خصوصیات این رقم دانه متوسط، بازارپسندی مطلوب و زودرسی آن نسبت به ارقام بومی منطقه می باشد.

از آنجائیکه اختلاف عملکرد بین رقم برتر و شاهد محلی ۶۵۰ کیلوگرم در هکتار می باشد. بر اساس قیمت روز در حدود ششصد و پنجاه هزار ریال اضافه درآمد در هکتار حاصل که عاید آن نصیب کشاورزان منطقه خواهد شد.